

САОПШТЕЊЕ

FIRST RELEASE

Обавезни сте да приликом дозвољених радњи, у свом производу или апликацији наведете извор података.
You are required to specify a data source when allowed in your product or application.

ГОДИНА/ YEAR I

САРАЈЕВО 24. 11. 2023.

БРОЈ/ NUMBER 1

ЖИВОТНА СРЕДИНА – МОНЕТАРНИ РАЧУНИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ENVIRONMENT- MONETARY ENVIRONMENTAL ACCOUNTS

Порези везани за животну средину према економским дјелатностима *Environmental taxes by economic activity (ETEA)*

Приказани су подаци за четири главне категорије пореских прихода везаних за животну средину за Босну и Херцеговину од 2017-2021. Приходи од пореза везаних за животну средину у 2021. години износили су 1.475.426.039 КМ и већи су за 11,3% у односу на 2020, а у односу на 2017, већи су за 36,1%. У 2021. години највеће учешће у односу на укупну вриједност су порески приходи од енергетских пореза (81,6%). Порески приходи од енергетских пореза у 2021, већи су за 12,0% у односу на 2020, и 31,9% у односу на 2017. Приходи од пореза везаних за транспорт у 2021, већи су за 5,0% у поређењу са 2020, а за 109,1% су већи у односу на 2017. У односу на 2020, порески приходи везани за загађење у 2021, већи су за 22,3%, а у односу на 2017, мањи су за 4,4%.

Порески приходи везани за порезе на природне ресурсе у 2021, већи су за 22,8% у односу на 2020, а за 27,3% мањи у односу на 2017. У 2021. години, учешће пореских прихода у области животне средине у бруто домаћем производу износило је 3,7%.

The data for the four main categories of tax revenues related to the environment for Bosnia and Herzegovina for period 2017-2021 are presented.

Revenues from taxes related to the environment in 2021 amounted to 1,475,426,039 KM and are 11.3% higher than in 2020, and 36.1% higher than in 2017.

In 2021, the largest share in relation to the total value is tax revenue from energy taxes (81.6%). Tax revenues from energy taxes in 2021 are higher by 12.0% compared to 2020 and by 31.9% compared to 2017.

Revenues from transport-related taxes in 2021 are 5.0% higher compared to 2020, and 109.1% higher compared to 2017.

Compared to 2020, tax revenues related to pollution in 2021 are higher by 22.3%, and compared to 2017, they are lower by 4.4%.

Tax revenues related to natural resource taxes in 2021 are 22.8% higher than in 2020, and 27.3% lower than in 2017.

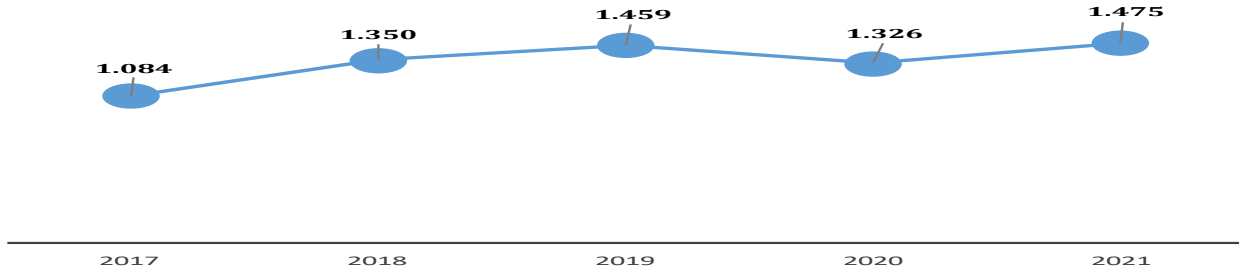
In 2021, the share of environmental tax revenues in the gross domestic product was 3.7%

Табела 1. Порези везани за животну средину по категоријама, Босна и Херцеговина, мил. КМ, 2017-2021
Table 1. Environmental taxes by category, millions BAM, Bosnia and Herzegovina, 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Порези на енергију <i>Energy taxes</i>	912,93	1.136,46	1.199,75	1.074,99	1.204,06
Порези на транспорт <i>Transport taxes</i>	103,68	162,48	207,00	206,58	216,82
Порези на загађење <i>Pollution taxes</i>	24,12	23,35	22,83	18,86	23,06
Порези на коришћење ресурса <i>Resource taxes</i>	43,33	27,73	29,63	25,65	31,49
Укупан приход од пореза за животну средину <i>Total tax revenues from Environmental Tax</i>	1.084,05	1.350,03	1.459,22	1.326,07	1.475.43

Г. 1. Укупан приход од пореза везаних за животну средину, Босна и Херцеговина, мил. КМ, 2017-2021

G. 1. Total tax revenues from Environmental Tax, millions BAM, Bosnia and Herzegovina

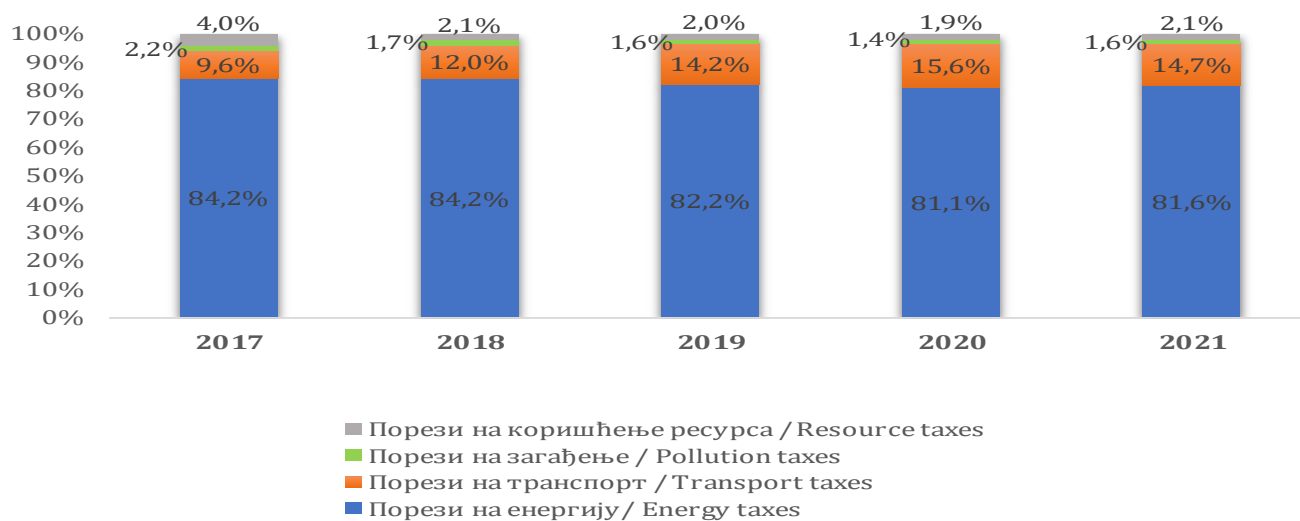

Извор: БХАС

Source: BHAS

Г. 2. Структура прихода од пореза везаних за животну средину, по категоријама, Босна и Херцеговина, 2017-2021

G. 2. Structure of tax revenues from Environmental Tax, by category, Bosnia and Herzegovina, 2017-2021

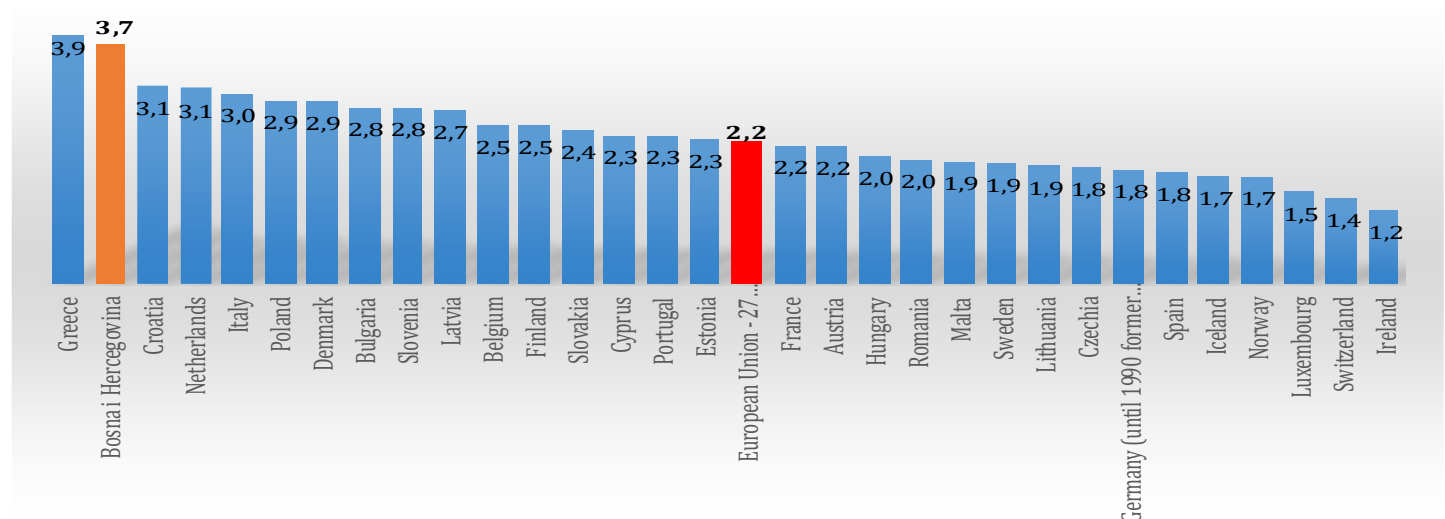

Извор: БХАС

Source: BHAS

Г.3. Учешће прихода од пореза везаних за животну средину у БДП-у, %, 2021

G.3. Total environmental taxes, 2021, % of GDP

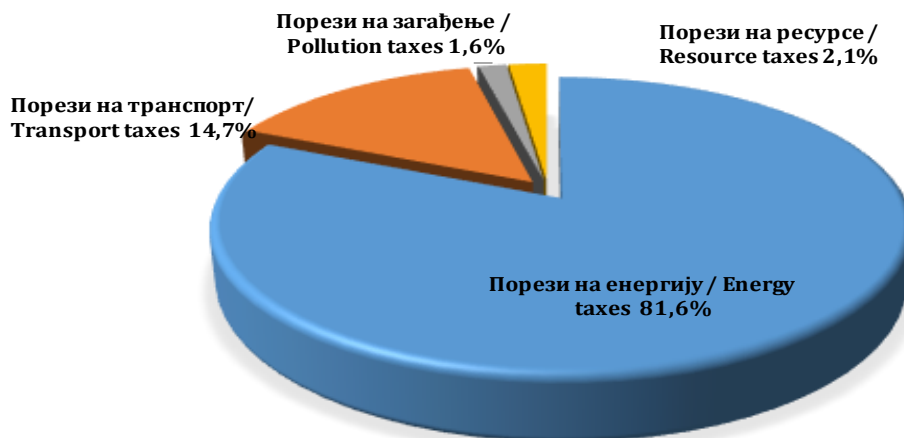

Извор: ЕВРОСТАТ, БХАС

Source: EUROSTAT, BHAS

Г. 4. Структура прихода од пореза везаних за животну средину, по категоријама, Босна и Херцеговина, 2021

G. 4. Structure of tax revenues from Environmental Tax, by category Bosnia and Herzegovina, 2021

Извор: БХАС
Source: BHAS

Г.5. Структура прихода од пореза везаних за животну средину, по категоријама, ЕУ-27 земаља, 2021

G.5. Structure of tax revenues from Environmental Tax, by category EU-27 countries, 2021

Извор: ЕВРОСТАТ
Source: EUROSTAT

МЕТОДОЛОГИЈА

Рачуни пореза везаних за животну средину према економским дјелатностима (ЕТЕА) су један од неколико модула Евростатова програма економских рачуна животне средине. Обухваћени су Регулативом (ЕУ) бр. 691/2011 Европског парламента и савјета о Европским економским рачунима за животну средину.

Порези везани за животну средину подијељени су на четири пореске категорије – порез на енергију, порез на транспорт (искључујући горива), порез на загађење, порез на природне ресурсе – од којих су сви рашчлањени на 64 индустријске групе, домаћинства и нерезиденте који плаћају те порезе.

Правни основ

Регулатива (ЕУ) бр. 691/2011 Европског парламента и Савјета од 6. јула 2011, о европским економским рачунима животне средине пружа оквир за развој различитих врста рачуна животне средине (који се такође називају модули). Порези на животну средину према економским дјелатностима један су од три модула који су укључени у Регулативу.

Статистика пореза на животну средину по економским дјелатностима представља податке из угла субјеката који плаћају порезе на начин који је у потпуности компатибилан са ЕСА.

Методолошка појашњења

За међународну и регионалну упоредивост кориштена је методологија коју је развио ЕВРОСТАТ (*Environmental taxes, A statistical guide*). Овај статистички водич описује концепте и методе за статистику пореза на животну средину и нуди оквир за прикупљање података. Порез на животну средину је порез на пореску основу која има специфичан негативан утицај на средину. “Порез везан за животну средину” значи порез чија је пореска основа физичка јединица (или замјењује физичку јединицу) нечега што има доказан, специфичан негативан утицај на животну средину, а што је у ЕСА идентификовно као порез.

У статистици пореза везаних за животну средину, подаци се приказују:

- према четири категорије пореза на животну средину (енергија, транспорт, загађење и коришћење ресурса),
- према економским активностима плаћање пореза према статистичкој класификацији економских активности КД БиХ (коресподентна NACE Rev.1 у Европској заједници), плус резидентна домаћинства као потрошачи и нерезиденти као што је предвиђено Уредбом (ЕУ) бр. 691/2011.

У овом саопштењу су приказани подаци за 4 пореска типа (енергија, транспорт, загађење и коришћење ресурса) и урађена је повезница идентификованих еколошких пореза са класификацијом ЕСА 2010 како би се осигурала међународна упоредивост.

METHODOLOGY

Environmentally related taxes by economic activity (ETEA) are one of several modules of Eurostat's Environmental Economic Accounts programme. They are covered by Regulation (EU) no. 691/2011 of the European Parliament and the Council on European economic accounts for the environment.

Environmental taxes are divided into four tax types - energy tax, transport tax (excluding fuel), pollution taxes, resource taxes - all of which are broken down into 64 industry groups, households and non-residents who pay these taxes.

Legal framework

Regulation (EU) No 691/2011 of the European Parliament and of the Council of 6 July 2011 on European environmental economic accounts provides a framework for the development of various types of environmental accounts (also referred to as modules). Environmental taxes by economic activity are one of the three modules included in the Regulation.

The statistics on environmental taxes by economic activity present data from the perspective of the entities paying the taxes in a way that is fully compatible with the ESA.

Methodological clarifications

For international and regional comparability, the methodology developed by EUROSTAT (Environmental taxes, A statistical guide) was used. This statistical guide describes concepts and methods for environmental tax statistics and provides a framework for data collection.

An environmental tax is a tax on a tax base which has a specific negative impact on the environment. "Environment-related tax" means a tax whose tax base is a physical unit (or replaces a physical unit) of something that has a proven, specific negative impact on the environment, and which is identified in the ESA as a tax.

In the environmental tax statistics, the data is displayed:

- according to the four categories of environmental taxes (energy, transport, pollution and resource taxes),
- according to by the economic activities paying the taxes according to the statistical classification of economic activities of KD BiH (corresponding NACE Rev.1 in the European Community), plus resident households as consumers and non-residents as provided by Regulation (EU) no. 691/2011.

This release presents data for 4 tax types (energy, transport, pollution and resource taxes) and links identified environmental taxes with the ESA 2010 classification to ensure international comparability.

ДЕФИНИЦИЈЕ

“Порез везан за животну средину” значи порез чија је пореска основица физичка јединица (или замјењује физичку јединицу) нечега што има доказан, специфичан негативан утицај на животну средину, а што је у *ESA 2010* идентификовно као порез.

Дефиниција ставља нагласак на пореску основицу. Порез на животну средину је порез на пореску основицу који има специфичан негативан утицај на животну средину. Други могући критеријуми, као што су намјена коју је навео порески законодавац, назив пореза или издвајања прихода за потребе заштите животне су мање погодне и тешко се користе у пракси.

Порески приход за животну средину је приход прикупљен од пореза унутар поједине пореске категорије (порези на енергенте, порези на транспорт, порези на загађење и порези на природне ресурсе).

Порези на енергију је категорија која укључује порезе на енергетске производе који се користе за транспорт и за стационарне сврхе. Најважнији енергетски производи за транспорт јесу бензин и дизел. Енергетски производи за стационарну употребу укључују ложива уља, природни гас, угаљ и електричну енергију. Порези на CO₂ укључени су у порезе на енергенте, а не у порезе на загађења.

Порези на транспорт је категорија која укључује порезе повезане са власништвом над моторним возилима и њиховом употребом. Порези на транспорт такође могу бити “једнократни” порези повезани са увозом или продајом опреме или стални порези, као што је годишњи порез за путеве. Порези на бензин, дизел и друга горива за транспорт укључени су у порезе на енергенте.

Порези на загађење је категорија која укључује порезе на измјерена или процијењена испуштања у ваздух и воду, управљање чврстим отпадом и буку. Изузетак су порези на CO₂, који су укључени под порезе на енергенте.

Порези на коришћење ресурса је категорија која укључује порезе који се односе на активности које исцрпљују природне ресурсе као што је вађење или коришћење природних ресурса попут воде, шума, дивље флоре и фауне.

DEFINITIONS

“Environmental tax” means a tax whose tax base is a physical unit (or replaces a physical unit) of something that has a proven, specific negative impact on the environment, and which is identified as a tax in the *ESA 2010*.

The definition emphasizes the tax base. Environmental tax is a tax on the tax base that has a specific negative impact on the environment

Other possible criteria, such as the purpose stated by the tax legislator, the name of the tax or the earmarking of the revenue for environmental purposes are less suitable and more difficult to use in practice.

Environmental tax revenue is revenue collected from taxes within a particular environmental category (energy taxes, transport taxes, pollution taxes and resources taxes).

Energy taxes is a category that includes taxes on energy products used for transport and for stationary purposes. The most important energy products for transport are gasoline and diesel. Energy products for stationary use include fuel oils, natural gas, coal and electricity. CO₂ taxes are included in taxes on energy products, not in taxes on pollution.

Transport taxes is a category that includes taxes associated with the ownership of motor vehicles and their use. Transportation taxes can also be “one-off” taxes associated with the importation or sale of equipment or permanent taxes, such as the annual road tax. Taxes on gasoline, diesel and other transport fuels are included in taxes on energy products.

Pollution taxes are a category that includes taxes on measured or estimated air and water discharges, solid waste management, and noise. The exception is CO₂ taxes, which are included under taxes on energy products.

Resource taxes are a category that includes taxes related to activities that deplete natural resources such as the extraction or use of natural resources such as water, forests, wildlife, and fauna.

Публикује Агенција за статистику Босне и Херцеговине, 71000 Сарајево, Зелених беретки 26
Published by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Телефон/Phone: +387 (33) 911 911 | Telefaks/Telefax: +387 (33) 220 622
Електронска пошта/E-mail: bhas@bhas.gov.ba | Internetska stranica/Web site: www.bhas.gov.ba

Одговорна лица/Responsible persons:

Шевала Корајчевић, шеф одјека за животну средину, енергију и регионалне статистике
Ševala Korajčević, Head of the Department for Transport, Environment, Energy and Regional Statistics

Весна Ћуџић, директор
Vesna Ćužić, Director

Саопштење приредио: Драган Јововић
Prepared by: Dragan Jovović

Размислите о очувању животне средине прије штампања документа.
Please consider the environment before printing this document.